

Uchwała Nr SO.11.4012.131.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 17 kwietnia 2025 roku

**w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Pępowo za 2024 rok
wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Marcin Wydmuch

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Pępowo sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Wójta Gminy Pępowo z wykonania budżetu za rok 2024, przedłożone tut. Izbie w dniu 27 marca 2025 roku wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za okres od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. i objaśnieniami.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2024 rok (ze zmianami), uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej (ze zmianami) oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku, przedkładanymi Izbie.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.
 1. W części opisowej Wójt przedstawił wykonanie budżetu Gminy w 2024 roku. Omówił realizację dochodów według poszczególnych źródeł, w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe. Opisał również wielkość zaległości z tytułu podatków oraz wysokość skutków finansowych z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych. W dalszej kolejności Wójt zaprezentował wydatki

budżetu, w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Następnie przedstawił stan zadłużenia gminy.

2. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono m.in.:

- wykonanie dochodów i wydatków budżetu w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
- wykonanie przychodów i rozchodów,
- realizację dotacji udzielanych z budżetu Gminy Pępowo,
- wykonanie wydatków w ramach funduszu sołeckiego,
- wykonanie dochodów i wydatków z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- realizację planu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wspólnych realizowanych w drodze porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego za 2024 rok,
- realizację dochodów, przychodów i wydatków z rachunku Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy za 2024 rok,
- wykonanie wydatków finansowanych środkami otrzymanymi w ramach konkursu „Rosnąca Odporność”,
- realizację dochodów i wydatków finansowanych ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 za 2024 rok.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz z danymi zawartymi w sprawozdaniach przedkładanych Izbie wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji opisanych w punkcie VIII niniejszej opinii.

III. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet roku 2024 został wykonany z nadwyżką w kwocie 890.925,38 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 3.116.824,69 zł). Wykonanie dochodów i wydatków przedstawia się następująco:

- a) dochody wykonano w wysokości 52.122.015,49 zł, tj. 100,62 % planu, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w kwocie 35.243.072,69 zł, tj. 102,78 % planu,
 - dochody majątkowe wykonano w kwocie 16.878.942,80 zł, tj. 96,37 % planu,
- b) wydatki wykonano w wysokości 51.231.090,11 zł, tj. 93,28 % planu, w tym:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 30.611.942,48 zł, tj. 90,21 % planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 20.619.147,63 zł, tj. 98,25 % planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Na wykonane przychody, w łącznej kwocie 4.258.169,30 zł składały się wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, które zrealizowano w kwocie 516.044,61 zł, niewykorzystane środki

pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 242.124,69 zł oraz przychody z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 3.500.000,00 zł.

Rada Gminy w dniu 18 czerwca 2024 r. podjęła uchwałę Nr III/25/2024 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. Skład Orzekający wydał pozytywną opinię o możliwości spłaty kredytu. Rozchody budżetu zrealizowano w kwocie 625.300,00 zł, z przeznaczeniem na spłaty kredytów i pożyczek. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024”.

Ze sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że na dzień 31 grudnia 2024 r., Gmina posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na łączną kwotę 5.958.186,40 zł, co stanowi 11,43 % wykonanych dochodów. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku”.

- IV. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 167.743,14 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 171.294,23 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0270 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”).

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0270	32.591,78	32.591,78	85153	26.000,00	22.955,28
75618 § 0480	138.702,45	138.702,45	85154	250.271,94	144.787,86
Razem:	171.294,23	171.294,23	Razem:	276.271,94	167.743,14

Wydatki ponoszone przez Gminę w rozdziale 85154 w ramach programu przeciwdziałania alkoholizmowi były finansowane również przychodami z § 905, wynikającymi z rozliczenia za 2023 rok dochodów pozyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaży napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych.

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 (zezwożenia na sprzedaż napojów alkoholowych) i art. 18¹ (jedenrazowe zezwożenia na sprzedaż napojów alkoholowych) oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ (pobieranie przez gminę opłaty za korzystanie z zezwożeń na sprzedaż napojów alkoholowych) będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,

- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w przepisach art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2
- i nie mogą być przeznaczone na inne cele”.

Stosownie do przepisu art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Z dokumentów będących w posiadaniu Izby wynika, że do dnia wydania niniejszej opinii do budżetu 2025 roku nie zostały wprowadzone przychody wynikające z rozliczenia finansowego dochodów z opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych z 2024 roku.

- V. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pępowo realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego, o czym Wójt poinformował na str. 28 „Sprawozdania (...)”.
- VI. Analiza „Sprawozdania (...)” w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S - „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024” wykazała, że:
- 1) we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej środki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano w wysokości 100,00 % planu,
 - 2) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
 - 3) w n/w podziałce klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	§	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
750	75022	4360	7.700,00	7.196,98	553,50	7.750,48	50,48
750	75023	4360	17.300,00	16.707,47	822,03	17.529,50	229,50
754	75421	4260	6.500,00	6.118,55	455,10	6.573,65	73,65
855	85516	4260	3.000,00	1.456,93	7.124,96	8.581,89	5.581,89
921	92116	4260	20.000,00	16.571,69	9.639,56	26.211,25	6.211,25
Razem:							12.146,77

Rada Gminy Pępowo uchwałą Nr LVI/417/2023 z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023:

- w § 8 ust. 1 pkt 3 upoważniła Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza 2024 rok,
- w § 9 ustaliła sumę 3.000.000,00 zł, do której Wójt mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania.

VII. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	§	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
010	01044	459	0	850,00	833,63
700	70007	460	0	6.000,00	3.644,19
855	85502	458		1.000,00	936,45

W złożonym sprawozdaniu odnośnie wydatków z tytułu odsetek Wójt wyjaśnił, że:

- w dz. 010 rozdz. 01044 § 4590 - „*Niniejsza wartość została wydatkowana na kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych z tytułu zmniejszenia wartości produkcji w związku z budową sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami*” (str. 9),
- w dz. 700 rozdz. 70007 § 4600 – „*(...) odszkodowanie do PKP za nieprzydzielenie lokalu zastępczego*” (str. 11),
- w dz. 855 rozdz. 85502 § 4580 - „*(...) zwrot do Urzędu Wojewódzkiego za nienależnie pobrane świadczenia za 2019 rok*” (str. 23).

VIII. Analiza Sprawozdania wykazała następujące uchybienia:

- str. 69-71 – załącznik Nr 6 pn. „Realizacja dotacji celowych udzielonych z budżetu Gminy Pępowo za 2024 rok” - obejmował również dotacje podmiotowe udzielone z budżetu Gminy Pępowo w 2024 roku; Skład Orzekający wskazuje, że nazwa załącznika powinna odpowiadać treści wykazanych w nim danych,
- str. 82 – załącznik Nr 14 pn. „Realizacja wydatków na zadania z zakresu poprawy efektywności energetycznej na 2024 rok” w kolumnie „Plan na 31.12.2024 r.” dla działu 900 - „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” wykazano kwotę 49.402,78 zł oraz w rozdziale 90005 - „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu” wykazano kwotę 36.801,78 zł, zamiast odpowiednio 43.902,78 zł i 31.301,78 zł, jak wynika z uchwały budżetowej po zmianach (uchwała Nr VII/52/2024 z dnia 27 listopada 2024 r. – ostatnia zmiana uchwały budżetowej w zakresie załącznika o nazwie „Wydatki na zadania z zakresu poprawy efektywności energetycznej na 2024 rok”).

- IX. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera:
- informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonanych w trakcie roku budżetowego, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
 - informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich, co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- X. Załączona „Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za okres od 01.01.2024 do 31.12.2024 r.” została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2024.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.